

18.7.2011

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά 0248/2011 του Ryszard Czarnecki, πολωνικής ιθαγένειας, η οποία συνοδεύεται από μία υπογραφή, σχετικά με ασυμβατότητα του νέου πολωνικού εκλογικού νόμου με την οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων

1. Περίληψη της αναφοράς

Ο αναφέρων διαμαρτύρεται για τον νέο εκλογικό νόμο της Πολωνίας, με τον οποίο απαγορεύτηκε στις εκλογικές επιτροπές να ανακοινώνουν εκλογικά αποτελέσματα μέσω ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών προγραμμάτων είτε σε δημόσιους είτε σε ιδιωτικούς σταθμούς έναντι αμοιβής. Ο αναφέρων πιστεύει ότι αυτός ο νόμος περιορίζει την ελευθερία πληροφόρησης και την πρόσβαση των πολιτών στην πληροφόρηση, και ότι συνιστά παραβίαση των διατάξεων της οδηγίας 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, της αιτιολογικής σκέψης 8 στην οποία ορίζεται ότι είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να μεριμνούν ώστε να αποτρέπονται οποιεσδήποτε πράξεις ενδέχεται να παραβιάσουν την ελεύθερη κυκλοφορία και την εμπορία των τηλεοπτικών προγραμμάτων ή προωθούν τη δημιουργία δεσποζουσών θέσεων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε περιορισμούς της πολυμέρειας και της ελευθερίας των τηλεοπτικών μεταδόσεων καθώς και της πληροφόρησης εν γένει. Ο αναφέρων επίσης πιστεύει ότι συνιστά περίπτωση στην οποία υφίσταται έλλειψη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις της ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σχετικά με την ελευθερία του λόγου, οι οποίες καλύπτουν την ελευθερία γνώμης και την ελευθερία λήψης και μετάδοσης πληροφοριών και ιδεών. Συνεπώς, ο αναφέρων ζητεί η Επιτροπή Αναφορών να διερευνήσει το εν λόγω ζήτημα μαζί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 31 Μαΐου 2011. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 202, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 18 Ιουλίου 2011.

Η οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία 2010/13/ΕΕ)¹ προβλέπει ένα νομικό πλαίσιο που καλύπτει το σύνολο των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, τόσο των παραδοσιακών ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών όσο και των «κατά παραγγελία» υπηρεσιών. Καθορίζει επίσης τους κανόνες για τις οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις, συμπεριλαμβανομένης και της τηλεοπτικής διαφήμισης. Ωστόσο, δεν καλύπτει τον τομέα της πολιτικής διαφήμισης, συμπεριλαμβανομένων των εκλογικών ανακοινώσεων. Δεν ρυθμίζει επίσης την ελευθερία της έκφρασης και της ενημέρωσης. Η αιτιολογική σκέψη 8 της οδηγίας, όπως ισχυρίζεται ο αναφέρων, δεν προβλέπει τη ρύθμιση της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης. Αναφέρεται στα κράτη μέλη και τα καλεί να διασφαλίσουν την ελευθερία παροχής υπηρεσιών στον τομέα των τηλεοπτικών μεταδόσεων αποτρέποντας οποιεσδήποτε πράξεις ενδέχεται να παραβιάσουν αυτήν την ελευθερία.

Όσον αφορά τα ζητήματα θεμελιωδών δικαιωμάτων σε επίπεδο ΕΕ, η Επιτροπή θα ήθελε να υπενθυμίσει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, οι διατάξεις του Χάρτη απευθύνονται στα κράτη μέλη μόνον όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης. Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή δύναται να ενεργεί μόνον για να διασφαλίζει τον σεβασμό του πλουραλισμού των μέσων ενημέρωσης και το δικαίωμα της ελευθερίας της ενημέρωσης σε εκείνες τις περιπτώσεις όπου τα κράτη μέλη εφαρμόζουν συγκεκριμένα το δίκαιο της ΕΕ. Βάσει των πληροφοριών που παρείχε ο αναφέρων, δεν φαίνεται ότι το εν λόγω ζήτημα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Όταν τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν το δίκαιο της ΕΕ, μόνο τα ίδια τα κράτη μέλη μπορούν να διασφαλίσουν ότι πληρούνται οι υποχρεώσεις τους έναντι των θεμελιωδών δικαιωμάτων που απορρέουν από τις διεθνείς συμφωνίες, όπως για παράδειγμα το θεμελιώδες δικαίωμα που ορίζεται στο άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, καθώς και από την εσωτερική τους νομοθεσία.

Σε αυτήν την περίπτωση, ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων εκ μέρους των κρατών μελών, όπως ορίζεται στο άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, υπόκειται στον έλεγχο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Το ζήτημα της πολιτικής διαφήμισης, που εγείρεται στην αναφορά, δεν καλύπτεται από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Επιτροπή δεν διαθέτει την εξουσία να παρέμβει σε τομείς που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία των κρατών μελών.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:095:0001:0024:EL:PDF>.